

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: II.

Október 2017

Číslo: X.

NASTALA ZMENA, NAD KTOROU SA TREBA ZAMÝŠĽAŤ

V roku 1974 sa moji rodičia nasťahovali do malého, asi desaťtisícového mestečka pod Bielymi Karpatmi, kvôli zamestnaniu, keďže obaja pracovali v miestnom závode Chirana Stará Turá. V polovici 70. a 80. rokov minulého storočia, výstavba sídlisk, kde sa stavali nové byty, veľmi rýchlo napredovala, pričom viaceré súkromné domy boli postupne opustené a zbúrané. Práve na ich miestach sa stavali nové paneláky. Bol to súčasne aj prejav nového pokroku a budovateľského nadšenia za čias socializmu.

Počas môjho detstva a dospievania sa na našom sídlisku hemžilo veľa detí, ktoré sa tam hrali a vozili na bicykloch. Pieskoviská boli plné detí, na ihriskách sa hrával futbal a hokej, dievčatá preskakovali gumu, chlapi hrávali guľky. Keď v posledných rokoch prichádzam na miesto, kde som strávil svoje detstvo, obklopuje ma často zvláštny pocit, dokonca až smútok. Pretože detský krik a smiech utíchol a počuť ho už len zriedkavo. Apieskoviská? Rastie v nich burina, alebo ich rušia kvôli vybudovaniu nových parkovacích miest. Veď nie deti, ale práve autá pribúdajú a doterajšia kapacita parkoviska už nestačí. Vekový priemer vo viacerých poschodových panelákoch sa zväčšuje, nakoľko viacerí mladí poodchádzali a tak zostáva tu prevažne spoločnosť seniorov. Je isté, že demografický vývoj celkovo v našej krajine nenapreduje tak, ako by sme si želali. Dôsledky toho si odnesú len budúce generácie.

Iné sídliská môžu byť obývané viacerými mladými rodinami, lenže ani tu príliš nevidieť deti a mládež, že by sa hrali. Často majú svoj svet internetu a domáceho kina. Nedávno som birmovancov vyzval v kostole, aby keď prídu k starým rodičom na návštevu, nemali pri sebe hneď svoje telefóny, ale aby im niečo pomohli urobiť. Lebo často sa stáva, že deti a mladistvých často na návštevách zamestnáva ich vlastný telefón s internetom, hudbou a rôznymi aplikáciami a zabúda sa, že najdôležitejší je pre mňa človek v danej chvíli, ten človek, ktorého mám pri sebe.

Nech nechýba duch obety mladým manželom, aby boli otvorení pre dar dieťaťa. A ducha obety a lásky odovzdávajme svojim deťom, aby sme im ukázali, že nie sme tu pre seba, ale jeden pre druhého. Sám náš Pán Ježiš Kristus, ktorý sa za nás obetoval, nám dáva denne zakúsiť, že je tu pre nás...

Duchovný otec Milan

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Nemali by sme zabúdať, že mesiac október je mesiacom *úcty k starším*. Tak sme sa to vždy v škole učili, hoci až v roku 1990 bol vyhlásený Valným zhromaždením Organizácie spojených národov za Mesiac úcty k starším.

Súvisí to s tým, že nastala jeseň a aj všetci starší spomedzi nás, prežívajú jeseň svojho života. Naši starší bratia a sestry si preto z našej strany zasluhujú úctu, lásku a pozornosť. Nesmieme ich nikdy vylúčiť na perifériu nášho záujmu, pretože oni nám stále môžu a chcú odovzdávať skúsenosti života, veľa sa za nás modlia a pomáhajú nám. Jednoducho povedané: záleží im na nás. Oni sú už na sklonku svojho pozemského života a považujeme chvíle s nimi za vzácne. Aj my sa modlíme za nich a prinášajme do ich života veľa radosti a spokojnosti. Dokážeme to aj tým, že budeme žiť podľa kresťanskej viery a budeme mať vzťah k pravým hodnotám.

Z KATECHÉZY

„Boh stvoril človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril“, tak čítame na prvých stránkach biblie /Gn 1,27/.

Zastavme sa teraz a uvažujme, čo znamená: „na Boží obraz“. Zo všetkých viditeľných stvorení jedine človek je schopný „poznať a milovať svojho Stvoriteľa“; je jediný tvor na zemi, ktorého Boh chcel pre neho samého; on jediný je povoláný, aby mal poznaním a láskou účasť na Božom živote. Keďže je človek stvorený na Boží obraz, má dôstojnosť osoby: nie je len niečím, ale niekým. Je schopný poznať seba, byť pánom seba samého, slobodne sa dávať a vstupovať do spoločenstva s inými osobami. Milosťou je povoláný k zmluve so svojím Stvoriteľom, aby mu dal odpoveď viery

a lásky, ktorú nik iný nemôže dať namiesto neho. Boh všetko stvoril pre človeka; ale človek bol stvorený, aby slúžil Bohu a miloval ho a aby mu obetoval celé stvorenie /KKC 355-358/. **Človek spája vo svojej prirodzenosti duchovný a hmotný svet.** Ľudská osoba stvorená na Boží obraz, je bytosť zároveň telesná i duchovná. Biblický opis vyjadruje túto skutočnosť symbolickou rečou, keď tvrdí: „Pán Boh utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou“/Gn 2,7/. Teda Boh chcel celého človeka. Vo Svätom písme výraz **duša** často označuje ľudský život alebo celú ľudskú osobu. Ale označuje aj to, čo je v človeku najvnútornejšie a najcennejšie, čím je osobitnejšie Božím obrazom: „duša“ znamená duchovný princíp v človeku. **Telo človeka má účasť na dôstojnosti „Božieho obrazu“;** je ľudským telom práve preto, že ho oživuje duchovná duša a celá ľudská osoba je určená na to, aby sa v Kristovom /tajomnom tele/ stala chrámom Ducha. Jednota duše a tela je taká hlboká, že dušu treba považovať za „formu“ tela; to znamená, že **vdďaka duchovnej duši je telo,** zložené z hmoty, **ľudským a živým telom.** Duch a hmota nie sú v človeku dve spojené prirodzenosti, ale ich spojenie vytvára jednu jedinú prirodzenosť. Cirkev učí, že každú duchovnú dušu stvoril bezprostredne Boh – „nevytvorili“ ju rodičia – a že je nesmrteľná; nezaniká, keď sa pri smrti odlúči od tela a znova sa spojí s telom pri konečnom vzkriesení /KKC 362-366/. **Muža a ženu ich stvoril.** Cirkev učí, že muž a žena sú rovní i rozdielni. Muž a žena sú stvorení, to znamená, že ich Boh chcel: na jednej strane v dokonalej rovnosti ako ľudské osoby, na druhej strane v ich špecifickom bytí muža a ženy. „Byť mužom“, „byť ženou“ je dobrá a Bohom chcená skutočnosť: muž a žena majú neodňateľnú dôstojnosť, ktorú dostávajú priamo od Boha, svojho Stvoriteľa. Muž a žena sú stvorení **spolu** a Boh chce, aby boli jeden pre druhého. Božie slovo nám to dáva pochopiť na rôznych miestach posvätného textu. Boh ich stvoril pre spoločenstvo osôb, v ktorom každý môže byť „pomocou pre druhého, lebo sú rovnakí ako osoby a zároveň sa dopĺňajú ako muž a žena. V manželstve ich Boh spája tak, že tvoria „jedno telo“/Gn 2,24/ a môžu odovzdávať ľudský život: „*Plodte a množte sa a naplňte zem!*“/Gn 1, 28/. Keď muž a žena ako manželia a rodičia odovzdávajú svojim potomkom ľudský život, jedinečným spôsobom spolupracujú na diele Stvoriteľa. Muž a žena majú v Božom pláne povolanie „podmaniť si“ zem ako Boží správcovia. Táto zvrchovanosť nesmie byť svojvoľnou a deštruktívnou nadvládou. Muž a žena, stvorení na obraz Stvoriteľa, ktorý miluje všetko, čo je, sú povolani mať účasť na Božej prozreteľnosti voči ostatným stvoreniam. Z toho vyplýva ich zodpovednosť za svet, ktorý im Boh zveril /KKC 369-373/. **Boh človeka ustanovil vo svojom priateľstve – človek v raji.** Prvý človek nielenže bol stvorený dobrý, ale bol aj ustanovený v priateľstve so svojím Stvoriteľom a v súlade so sebou samým a so stvorením, ktoré ho obklopuje. Cirkev učí, že naši prarodičia Adam a Eva boli ustanovení v stave prvotnej svätosti

a spravodlivosti. Táto milosť prvotnej svätosti, bola účasťou na Božom živote. Pokiaľ by človek zotrval v dôvernom spoločenstve s Bohom, nemal ani trpieť, ani umrieť. Vnútorň súlad ľudskej osoby, súlad medzi mužom a ženou a napokon súlad medzi prvou ľudskou dvojicou a celým stvorením vytváral stav, ktorý sa volá „**prvotná spravodlivosť**“. Vláda nad svetom, ktorú dal Boh na počiatku človekovi, uskutočňovala sa predovšetkým u samého človeka ako **ovládanie seba.** Znakom dôverného priateľstva človeka s Bohom je to, že ho Boh umiestňuje do záhrady. Celý tento súlad prvotnej spravodlivosti, ktorý Boh vo svojom pláne predvídal pre človeka, stratí sa hriechom našich prarodičov /KKC 374-379/. Prví ľudia, žili v raji naozaj šťastne – blažene. Nepoznali utrpenie ani smrť. Tú prvotnú spravodlivosť by sme zdedili aj my, ak by naši prarodičia nespáchali prvotný hriech.

NAD BOŽÍM SLOVOM

Vinicu Pána zástupov je dom Izraela, mužovia Judey jeho rozkošný sad. On čakal na právo a hľa, bezprávie, čakal na spravodlivosť a hľa, kvílenie“/Iz 5,7./

Obraz viniča je obyvateľom nášho kraja veľmi blízky. Všetci dobre vieme, že aj cez našu obec vedie tzv. *vínná cesta*. Každý, čo sa venuje vinohradu a dorába víno vie, koľko starostlivosti treba venovať tejto ušľachtilej práci, aby ovocím tejto námahy bola spokojnosť a radosť z dobrého vína. Vinohradníci najlepšie vedia, kedy sa má vinič strihať a kedy striekať. A okrem toho, treba aj kosiť okolie viniča a nedovoliť, aby ho zahlušila burina. A napokon šikovné ruky pri jeho zberaní. Vieme, že to všetko nestačí, lebo je potrebné Božie požehnanie a s tým súvisí počasie, sladkosť hrozna a pod.

Aj vo Svätej zemi je dorábanie viniča jednou z najčastejších prác domáceho obyvateľstva. Preto aj Pán Ježiš často používa vo svojich podobenstvách obraz viniča, lebo je ľudom veľmi blízky. Už v Starom zákone počujeme, že Boh si vyvolil svoj ľud, ktorý bol pre neho vinicou. A Boh sa dokonale vždy staral o svoj národ, ako vinohradník o vinicu. Lenže izraelský ľud nekráčať vždy podľa Božích ustanovení a neprinášal úrodu, ako sa od neho čakalo. Boží ľud je Pánovou vinicou. A toto platí aj v Novom zákone, v dobe života svätej Cirkvi. My všetci sme Pánovou vinicou. Boh sa o nás stará, veď máme evanjelium, máme sviatosti, máme Ducha Svätého, ktorý nad nami bdie. Máme príklady a orodovania svätých. No nie vždy prinášame ovocie svojho života, ako by sa od nás čakalo. Niekedy len plánky...

Aj my sme Bohom vyvolení. Jednak Cirkev – Boží ľud a jednak každý jeden z nás, pretože naša duša je Pánovou vinicou. A o svoju vlastnú vinicu sa máme každý deň starať, podobne ako sa staráme o svoje telo, ktoré umývame a dávame mu potrebný pokrm. Božiu milosť dáva Pán každému, nezabúdajme si to uvedomovať a spolupracovať s ňou. „*Ale vo všetkom modlitbou, prosbou a so vzdávaním vdáky prednášajte svoje žiadosti Bohu* /Flp 4,6/.

ROK SO SVÄTÝMI

23. OKTÓBER – SV. JÁN KAPISTRÁNSKY, KŇAZ

Tak ako v iných farnostiach, aj v našej horno-orešanskej, máme ešte značný počet veriacych, ktorí si pravidelne zakúpia Pútnik Svätovojeťský, ku ktorému sa dostáva aj nejaké duchovné CD či kniha. Pred niekoľkými rokmi k tomuto kalendáru patrila aj podielová kniha pod názvom Mních medzi vlkami. Ide v nej o život neoblomného a horlivého kazateľa a kňaza sv. Jána Kapistránskeho. Jeho príklad apoštolskej horlivosti a odvahy je pozoruhodný. Aj nás chce

jeho život povzbudiť, aby sme neboli príliš pasívnymi v živote. Možno sa nám stáva, že často podľahneme, zvlášť mladí ľudia, gaučovému spôsobu života sovládačom alebo mobilom v ruke. Príklad tohto svätca je tu pre nás, ako sa nevzdávať, byť cieľavedomí, zapálení za dobrú vec, pracovať pre spoločné dobro, dobro farnosti a osov svätej Cirkvi.

Svätý Ján Kapistránsky patrí medzi svätcov, ktorých život bol úzko spätý s dejinami a udalosťami čias, v ktorých žili. Pochádzal z horského mestečka Capestrana v strednom Taliansku, kde sa narodil 24. júna 1386. V roku 1413 sa stal sudcom v jednej mestskej štvrti v Perugii. V tejto náročnej funkcii vynikal neoblomným rešpektovaním spravodlivosti. Mnohí ho za to obdivovali, ale niektorí aj nenávideli. V júli 1415 obsadil Perugiú revolucionár Braccio da Montone so svojimi stúpenkami. V násilných čistkách, ktoré nasledovali, sa Ján dostal do väzenia. Tam mal raz v noci videnie sv. Františka Assiského, ktorý ho pozýval do svojej rehole. Ján sa dostal z väzenia za veľké výkupné a napokon vstúpil do františkánskej rehole 4. októbra 1416. Niekedy okolo roku 1420 bol vysvätený za kňaza. Možno povedať, že od tých čias nemal nijaké trvalé bydlisko. Predstavení, pápeži a svetskí panovníci mu zverovali toľko úloh, že bol ustavičnom pohybe. Medzi ťažké úlohy, ktoré zverovali Jánovi Kapistránskemu, patrilo zmierovanie znepriatelených miest a ľudí. Mestá, panstvá, ba i jednotlivé rodiny riešili svoje nekonečné spory ohňom a mečom. Preto bol z neho horlivý a úspešný zmierovateľ, ba v Aquile (L'Aquila), vznikol na jeho popud celé združenie zmieriteľov („Pacieri“).

Ján bol však predovšetkým veľký kazateľ. Pre povest' svätosti, ľudia ho prijímali ako Božieho posla a dychtivo ho počúvali. Často ich bolo toľko, že Ján musel kázať na námestí alebo v poli. Okrem toho bol Ján Kapistránsky činný aj literárne. Napísal deväť traktátov o vieroučných otázkach, štrnásť o morálnych problémoch, šesť z cirkevného práva a desať o veciach, týkajúcich sa františkánskej rehole. V jeho písomnej pozostalosti sa nachádza i veľa kázní a dôležitých listov. V máji 1453 Turci dobyli Carhrad. Pápež sa usiloval zorganizovať kresťanské vojsko, ktoré by zastavilo postup Turkov. Z jeho poverenia stáli na čele tohto neľahkého podujatia pápežský legát kardinál Juan de Carvajal, ďalej uhorský vojvodca Ján Hunyadi a Ján Kapistrán. K bitke proti Turkom došlo pri Belehrade v dňoch 14. - 22. júla 1456. Kresťanské vojsko zvíťazilo a zastavilo tak na niekoľko desaťročí ďalší postup Turkov. Na pamiatku tohto víťazstva ustanovil pápež Kalixt III. sviatok Premenenia Pána (6. augusta). Po belehradskej bitke Ján vážne ochorel. Utiahol sa do kláštora v Iloku pri Dunaji, kde zomrel 23. októbra 1456. Pápež Alexander VIII. vyhlásil tohto františkánskeho kazateľa roku 1690 za svätého.

NEZATVÁRAJME OČI PRED NÁSILÍM PÁCHANÝM NA ŽENÁCH

Na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska sme sa zišli veriacy pútnici nielen zo Slovenska ale aj zo zahraničia v Šaštíne, aby sme poďakovali našej Matke za pomoc a prosili ju o silu v našich bolestiach a trápeniach. Naozaj, bazilika Sedembolestnej Panny Márie je miesto, kde človek cíti premenu odohrávajúcu sa v jeho srdci, nachádza tu pokoj, lásku, očistenie mysle a odhodlanie bojovať s trápením, ktoré je zdanlivo nad naše sily.

Nepamätáme sa, že by tu na tomto mieste nebolo vyslyšané srdce, ktoré prosilo za blízkych, ktorí trpia ťažkými nevyliciteľnými chorobami, alebo pri prosbe v skúškach, ktoré sú nad ľudské možnosti. Prinášame sem v našich srdciach aj tých, ktorí neveria a my ich milujeme.

Prosíme Matku Božiu, ktorá odovzdane prijala všetky rany a bolesti na tomto svete, aby pod svoj plášť zobrala všetkých, ktorým nevieme pomôcť, pretože je to nad naše ľudské sily.

Mnohé ženy, ktoré kľáčia pred trojbokou kaplnkou so soškou Sedembolestnej Panny Márie, so zraneným srdcom a úzkosťou prinášajú a obetujú podobné trápenia ako Angelika Bakičová, manželka zemepána Imricha Czobora, ktorá zažila od svojho manžela veľa poníženia a trpkosti. I ona tu pokľakla a so slzami v očiach, vrúčne sa modlila k Sedembolestnej Matke za obrátenie manžela. Bola vyslyšaná a v roku 1564 dala zhotoviť sošku, ktorá bola na tom mieste uložená.

Dovoľme si uviesť niekoľko slov z histórie využitím citovaného internetového zdroja. „Ľud si sošku veľmi uctieval a stalo sa pri nej mnoho zázračných uzdravení na tele i na duši. V roku 1732 preniesli sochu do loretánskej

kaplnky pri šaštínskom kostole na námestí. Ostrihomský arcibiskup Imrich Eszterházy ustanovil vyšetrovaciu komisiu, ktorá preskúmala 726 zázračných prípadov. Následne vyhlásili sochu za zázračnú a znova uložili do trojhrannej kaplnky. V roku 1733 vyšli s iniciatívou postaviť pútnický chrám a kláštor paulíni.

Chrám slávnostne posvätili v roku 1764. Pápež Pavol VI. svätýňu v roku 1964 povýšil na baziliku minor. Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Panny Márie pochádza z roku 1412, keď sa spomenula na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom. Pre celú cirkev ho ustanovil až pápež Benedikt XIII. v roku 1727 a zároveň povolil, aby sa Panna Mária Sedembolestná uctievala ako patrónka Slovenska. Slováci k nej oddávna prechovávali osobitnú úctu a dôveru“.

Žiaľ, aj v dnešnej dobe máme mnoho žien, ktoré sú týrané a zneužívané. Chceme upozorniť na ich bezbrannosť, aby sme k ich utrpeniu neboli nevšímaví a ľahostajní, aby sme ako kresťania pomáhali, prosili a modlili sa za ne, ale tiež, aby sme nemali strach trvať na odstránení neprávosti a náprave i podľa občianskeho aj trestného práva.

Ľudská dôstojnosť, je nedotknuteľná. Násilie páchané na ženách zahŕňa trestné činy znásilnenia, sexuálneho násillia, obchodovania s ľuďmi. Najčastejšími formami sú fyzické, psychické, sociálne, ekonomické a sexuálne násillie. Nie vo všetkých krajinách je znásilnenie klasifikované ako trestný čin. Mnohé ženy, niekedy sú to dievčatá v detskom veku, sú predávané za účelom sexuálneho otroctva. Je potrebný neustály boj s organizovaným zločinom za ľudské práva, nakoľko všetky ženy majú právo na nedotknuteľnosť, slobodu a bezpečnosť.

Násilie páchané na ženách zahŕňa trestné činy, ktoré sa týkajú žien, ako napríklad sexuálne útoky a tiež i domáce násillie. Násillie páchané na ženách vplýva nielen na samotné obeť, ale ovplyvňujú aj ich rodiny. Väčšina žien násillie nenahlási, v oficiálnych údajoch v trestnej oblasti sú zaznamenané len prípady, ktoré boli nahlásené. Napriek tomu, že niektoré výskumné inštitúcie vykonávajú prieskumy a výskum v oblasti páchania násillia na ženách, nedostatok komplexných a porovnateľných údajov v tejto oblasti pretrváva.

Za násillie páchané na ženách považujeme „akýkoľvek rodovo podmienený násillný čin, ktorý vedie alebo by mohol viesť k fyzickej, sexuálnej alebo psychickej ujme alebo zraneniu žien, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, zastrasovania alebo svojvoľného obmedzenia slobody, a to vo verejnom, či súkromnom živote.“ (Deklarácia OSN o odstránení násillia páchaného na ženách, ktorú prijalo Valné zhromaždenie OSN 1993, čl. 1). Násillie páchané na ženách je zneužitie moci muža voči žene – jedná sa o prípady, kedy žene niekto ubližuje akoukoľvek formou, robí fyzicky, psychický a sexuálny nátlak. Násillie je každý čin, ktorým niekto druhého núti robiť čo nechce robiť, alebo mu zabraňuje robiť, čo chce. Svojím správaním vyvoláva u nej pocity strachu. Násillie je akékoľvek konanie, ktoré negatívne vplýva alebo ohrozuje život, fyzickú a psychickú integritu, alebo osobnú slobodu, alebo ktoré vážne poškodzuje vývoj osoby, na ktorej je násillie páchané.

Najčastejšími formami násillia, ktoré sa často vyskytujú viaceré súčasne sú: Fyzické alebo telesné násillie, ku ktorému patrí násillné zaobchádzanie alebo týranie – kopanie, bitie (rukou, palicou, remeňom, iným predmetom), ťahanie za vlasy, trhanie vlasov, pálenie cigaretami, oparenie vriacou vodou, priväzovanie k nábytku, pričom môže dôjsť k spôsobeniu tržných rán, otrasu mozgu, miechy, zlomeninám, popáleninám. Pri fyzickom týraní sa dá zistiť násillie podľa viditeľných stôp.

Psychické alebo duševné násillie, ktoré sa prejavuje citovým a slovným týraním, býva veľmi ťažko identifikovateľné. Môže sa prejavovať aktívnou formou, ako sú nadávky, verbálne útoky na sebavedomie týranej osoby, opakované ponižovanie, zosmiešňovanie, zavrhovanie.

Druhou formou je pasívne týranie, napríklad nezáujem, nevšímavosť.

Sociálne násillie, ktorého cieľom je izolovať obeť od spoločnosti. Násillník obmedzuje ženu v slobodnom rozhodovaní, kde sa bude zdržiavať, zatvára ju v byte, znemožňuje jej vystúpiť z auta, zamyká ju v miestnosti, bráni jej v pohybe, bráni jej v styku s okolím, priateľmi, priateľkami, blokuje telefón.

Ekonomické násillie znamená zneužívanie moci nad obeťou pri disponovaní s finančnými prostriedkami, pričom muž disponuje peňažnými prostriedkami a žene obmedzuje prístup k peniazom alebo jej zakazuje chodiť do práce.

Sexuálne násillie zahŕňa všetky sexuálne činy, ktoré sú zneužívaním na obeť násillne vynútené, ako je znásilnenie, sexuálne zneužívanie, nútenie sledovať pornografiu. Za sexuálne týranie medzi dospelými osobami možno pokladať akékoľvek sexuálne správanie, s ktorým nesúhlasí druhý partner, ako napr. nútenie k pohlavnému styku, používanie pomôcok alebo znásillňovanie pred deťmi.

Z príspevku, ktorý odznel na konferencii vo Vatikáne z anglického originálu /preklad Mária Jurovčíková/ vyberáme: „Jeho svätosť pápež František popísal moderné otroctvo ako „zločin proti ľudskosti“.

Existuje niekoľko opisov, ktoré tak vhodne opisujú šokujúcu povahu tohto zločinu. Ženy a deti ktoré sú nútené, oklamané a donútené do otroctva a zneužívania, často patria k tým najzraniteľnejším na celom svete. Mnohé vydržia životy a skúsenosti, ktoré sú desivé voči ich ľudskej povahe. Niektoré sú predané a zradené ich milovanými, iné sú podvedené, oklamané alebo vylákané zločincami so sľubmi o lepšom živote. Obeť môžu byť zneužívané a môže sa s nimi obchodovať v ich vlastnej krajine, alebo môžu byť presunuté cez hranice. Sú korisťami otrokárov (prepravcami otrokov) a obchodníkmi hlavne preto, lebo sú vnímané ako bezbranné. Poraziť tento zločin je obrovská a komplexná výzva. Formy zneužívania sú desivé. A kvantily sú nepredstaviteľné. Táto úloha je o to ťažšia, že obeť sú zvyčajne skryté a zriedkavo viditeľné pre spoločnosť. Ale úplná hrôza a rozsah otroctva a obchodovania s ľuďmi, ktoré sú realitou v toľkých krajinách, nesmú premôcť naše odhodlanie zbaviť sa ich.

Reťaze moderného otroctva nemusia byť vždy viditeľné, ale utrpenie reálne je. Toto je moment kedy sa môžeme spoločne postaviť proti tomuto zlu. V apoštolskej exhortácii Evangelii Gaudium, Svätý Otec František odsudzuje moderné otroctvo a obchodovanie s ľuďmi a nalieha: „Neodvracajme zrak od tohto problému, urobíme všetko čo je v našich silách, aby sme oslobodili zraniteľných, ktorým bol ich vlastný život kruto ukradnutý.“

Anna Jurovčíková

ĽUDIA NAŠICH ČIAS – SVEDKOVIA VIERY

Medzi kňazské osobnosti prešovskej diecézy patrí aj mučeník za vieru Ján Nemeč. Jeho meno nájdeme aj v lexikóne zomrelých kňazov. Narodil sa 25. januára 1911 v Šarišských Bohdanovciach v jednoduchej roľníckej rodine. Mal dvoch bratov a sestru. Základné vzdelanie získal v rodnej dedine.

Ako desaťročný odišiel do gymnázia v Košiciach, kde aj zmaturoval. Tu začal študovať aj teológiu a dňa 29. júna 1933 prijal z rúk biskupa Jozefa Čárskeho kňazskú vysviacku. Jeho prvé kaplánske miesto bolo Trhovište, po roku bol preložený do Humenného. Tam horlivo ako mladý kňaz, okrem bežných kňazských povinností, venoval sa rómskej mládeži. Aby im lepšie rozumel, naučil sa ich jazyk a spracoval rómsku gramatiku. Okrem toho aktívne ovládal osem jazykov: latinčinu, taliančinu, francúzštinu, nemčinu, maďarčinu, poľštinu, češtinu a ruštinu. Boží ľud, ktorému s láskou slúžil, sa usiloval duchovne i morálne pozdvihnúť. Po dvojročnom pôsobení Jána Nemca preložili na tri roky do Žalobína. Jeho posledným pôsobiskom sa stala farnosť Lieskovec, kde prišiel 3. decembra 1939. Pastoračné pôsobenie začali však narúšať utečenci z koncentračných táborov. Prosili ho o jedlo, šaty a kňaz Ján Nemeč im pomáhal ako mohol. Mnohí z utečencov sa neskôr pripojili k partizánom, ktorým velili ruskí vojaci. Ani sám netušil, že práve odtiaľ príde tvrdý úder.

V máji 1944 začali na jeho faru chodiť prví partizáni. Postupne si zvykali a chodili častejšie. Pod hrozbami si vynucovali nielen jedlo a šaty, ale aj peniaze.

Neskôr už chceli iba peniaze. Ján Nemeč tak prišiel o vlastné úspory i o farské peniaze. Keď sa blížil front, priatelia ho prosili, aby sa pýtal na inú faru. On im však odpovedal: „Nemôžem opustiť svoj ľud. Kde bude on, tam budem i ja. Ostanem s ním aj keby guľky padali ako dážď.“

16. novembra 1944 neskoro večer zabúchal niekto na dvere lieskovskej fary. Dnu vošli traja partizáni a kňazovi prikázali, aby sa obliekol. Medzitým oni všetko, čo sa im hodilo, zobrali. Cez farskú záhradu prešli na pole, kde už čakalo osem ozbrojených partizánov konským záprahom. Partizáni si posadali do voza, ale najprv uviazali kňaza o chvost koňa. Bola studená novembrová noc a povetím poletovali vločky snehu. Kňaza ťahali po zablatených poľných cestách z Lieskovca cez Štefanovce do Žalobína a pritom ho týrali. V Žalobíne vymenili partizáni konský záprah a išli ďalej do Girovíc. Keďže veľká voda rieky Olky zobrala most, namiesto toho bol cez rieku strom. Vysilený kňaz už nevládal prejsť po strome. Partizáni ho strelili do hlavy, v dôsledku čoho padol do vody. Predtým mu zobrali vrchné šaty a topánky. Neskôr sa zistilo, že údermi do hlavy mal prasknutú lebku. Tak zomrel kňaz a mučeník Ján Nemeč 17. novembra 1944 vo veku 33 rokov. Ráno prišla do dediny Lieskovec správa, že v rieke pri Girovcich našli ich kňaza zavraždeného. Previezli ho do kostola v Polome, odkiaľ si ho otec s ťažkosťami cez Vranov nad Topľou priviezol na voze do rodnej dediny, kde ho 25. novembra 1944 pochovali.

PRÍBEH NA ZAMYSLENIE

Mám ťa rád takého, aký si...

Istý nosič vody v Číne mal dve veľké hlinené nádoby. Viseli na koncoch palice, ktorú nosil na krku. Na jednej bola prasklina, kým tá druhá bola bezchybná a vždy niesla plnú mieru vody. Na konci dlhej cesty, ktorej trasa bola od potoka až k domu, v prasknutej nádobe ostala voda už len do polovice. Celé dva roky to takto išlo; nosič do svojho domu doniesol každý deň vždy len jeden a pol nádoby vody. Samozrejme dokonalá nádoba bola pyšná na svoj výkon, veď plnila svoj účel perfektne. Ale chůďa prasknutá nádoba hanbila sa za svoju nedokonalosť a cítila sa úboho, lebo bola schopná len polovičného výkonu. Po dvoch rokoch slúženia prihovorila sa nosičovi pri potoku: "Hanbím sa, lebo voda zo mňa tečie po celej ceste domov."

Nosič jej takto odpovedal: "Všimla si si, aké krásne kvety rastú na tvojej strane chodníka? Na druhej nerastú žiadne! Preto je to tak, lebo som vždy vedel o tvojom nedostatku a na túto stranu cesty som rozsiel semená kvetín. Ty si ich každý deň polievala, kým sme sa vracali do domu. A už dva roky zbieram tieto krásne kvetiny, aby som si ozdobil svoj stôl. Keby si nebola taká, aká si, nerozjasňovala by krásu kvetov celý môj dom."

Všetci máme svoje zdanlivé chyby; mnohí sme popukávanými hlinenými nádobami. Ale tieto praskliny a chyby, ktoré sú v každom z nás, robia náš život tak veľmi zaujímavým a vzácnym. To nás vedie k prijímaniu druhých práve takých, akými sú. A vždy je možnosť uvidieť v nich práve to dobré, jedinečné.

UDALOSTI

• 8. septembra, na sviatok Narodenia Panny Márie, sa stretli v našom farskom kostole v Horných Orešanoch mladí ľudia, chlapci a dievčatá z oboch obcí, ktorí sa rozhodli absolvovať ročnú prípravu na prijatie sviatosti birmovania, spolu s animátormi pod vedením nášho dôstojného pána farára. Prosíme všetkých veriacich o modlitbu a spoluúčasť k vykonaniu si deviatich prvých piatkov.

(jur)

• Hodová slávnosť v našej farnosti sa uskutočnila 10. septembra 2017. Na hlavnej sv. omši obetovanej za Boží ľud farnosti sa zúčastnil aj vdp. Ján Behula, farár v Báhoni, ktorý bol slávnostným kazateľom.

• Na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie sa v popoludňajších hodinách v Horných Orešanoch – Hájiček slávila svätá omša.

OPUSTILI NÁS

Jozef Petrašovič, 88-ročný, Hor. Orešany

ČO NOVÉ V LOŠONCI

Počas jesenných kántrových dní (po sviatku Povýšenia Svätého kríža) v Lošonci pri svätej omši poďakovali Pánu Bohu za úrodu miestni poľnohospodári, záhradkári, ovocinári, vinohradníci i pestovatelia kvetov plodmi práce svojich rúk. Poďakovanie patrí obetavým veriacim z Lošonca, ktorí pripravili v kostole výzdobu resp. dekoráciu z tohoročnej úrody ovocia a zeleniny. (jur)

SPOLOČNE VYKROČILI DO ŽIVOTA

- Karol Púchly /H. Orešany/ a Katarína Čmaradová /Trnava/
- Vladimír Čavojský /Smolenice/ a Silvia Chovanová /H. Orešany/
- Pavol Petrovič /Smolenice/ a Lucia Matušáková /Boleráz/

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY
- SEPTEMBER 2017

Evanjelizačný: Prosme, aby sa rešpektovali a chránili práva pracujúcich, a aby nezamestnaní dostávali možnosť podieľať sa na vytváraní spoločného dobra.

Úmysel KBS: Aby sme si v tomto mesiaci zasväteného misiám uvedomovali potrebu podieľať sa na univerzálnom poslaní Cirkvi modlitbou, obetou a konkrétnou pomocou.

SV. TERÉZIA Z LISIEUX

SVÄTOSŤ NEPOZOSTÁVA
Z TOHO ALEBO ONOHO
CVIČENIA: SPOČÍVA V POSTOJI
SRDCA, KTORÝ NÁS V BOŽOM
NÁRUČÍ ROBI POKORNÝMI
A MALÝMI, V KTOROM SI
UVEDOMUJEME SVOJU
SLABOSŤ A DÔVERUJEME AŽ
PO OPOVÁŽLIVOSŤ V OTCOVU
DOBROTU.